

**СОЛИҚ ТЎЛОВЧИЛАРГА ХИЗМАТ
КЎРСАТИШ ДЕПАРТАМЕНТИ**

@soliqnews

**Қўшилган қиймат солиғи ҳисоботини тўлдириш бўйича
УСЛУБИЙ ҚўЛЛАНМА**

Тошкент - 2023

ҚўШИЛГАН ҚИЙМАТ СОЛИҒИ ҲИСОБОТИНИ ТўЛДИРИШ БЎЙИЧА УСЛУБИЙ ҚўЛЛАНМА

1. Қўшилган қиймат солиғи ҳисоб-китоби.
2. Ҳисобварақ-фактуралар реестрларини (4-илова) автоматик шаклланиши.
3. Ҳисоб-китобнинг 1-иловасини тўлдириш тартиби.
4. Ҳисоб-китобнинг 2-иловасини тўлдириш тартиби.
5. Ҳисоб-китобнинг 3-иловасини тўлдириш тартиби.
6. Қолдиқ товарлар реестрларини 5-иловаси тўлдириш тартиби.
7. Ҳисоб-китобнинг 6-иловаси маълумотларининг шаклланиши.

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 259-моддасига асосан ҚҚСнинг **солиқ даври (ҳисобот даври)** этиб **бир ой** этиб белгиланганлиги сабабли ҳисоб-китоб ҳамда унинг иловалари (3-иловадан ташқари) **ҳисоботи ойлик кўрсаткичлар асосида тўлдирилади.**

Ҳисоб-китобнинг 3-иловаси маълумотлари ўсиб борувчи яқун билан шакллантирилади.

ҚҚС тўловчиси тўғрисидаги маълумотлар саҳифасидаги “ҚҚС суммаси ҳисобга олинadиган усул” бандида (Солиқ кодексининг 77 ва 268-моддаларига асосан) солиқ тўловчи ҳисобга олинadиган ҚҚС суммасини аниқлашда фойдаланиладиган усул танланади.

Мазкур банд **тўлдирилиши мажбурий** бўлиб, икки усулдан бири танланмаган тақдирда ҚҚС ҳисоботининг жўнатилиши чекланади.

СТИР	ҚҚС тўловчисининг рўйхатдан ўтиш коди
Ҳужжат тури	Солиқ даври 1 ой йил
Хужжат тури: 1 – ҳисоб-китоб, 2 – аниқлаштирувчи (каср орқали аниқлаштирув рақами)	
Қўшилган қиймат солиғи тўловчиси тўғрисида маълумот	
Солиқ тўловчининг тўлиқ номи	Ошибка
ҚҚС суммаси ҳисобга олинadиган усул мутаносиб усул алоҳида-алоҳида ҳисобга олиш (“1” рақами кўйилсин)	
Солиқ тўловчининг жойлашган ери	
Почта манзили	
Ҳисоб-китобни тақдим этиш муддати (кун/ой/йил)	Ўлчов бирлиги сум
тақдим этилади	
(солиқ бўйича ҳисобга олиш жойидаги солиқ органи)	

Солиқ тўловчи календарь йилда тақдим қилган дастлабки ҚҚС ҳисоботида танланган ҚҚСни ҳисобга олиш усули календарь йил давомида ўзгартирилмайди.

Солиқ кодексининг 274-моддаси иккинчи қисмига асосан, 2022 йил 1 январдан қўшилган қиймат солиғининг салбий фарқ суммасини қоплаш (*қайтариш*) учун солиқ органларига ариза билан мурожаат қилишнинг мажбурий талаби бекор қилинди.

Мазкур ўзгаришга асосан ҚҚС салбий фарқ суммасини қайтариш учун солиқ тўловчи томонидан алоҳида ариза тақдим қилиш шарт эмас.

Эндиликда солиқ тўловчи қўшилган қиймат солиғининг салбий суммасини қайтариб олиш учун ҚҚС ҳисоботини тақдим қилиш жараёнида мазкур суммани кўрсатиб ўтиш орқали солиқ органларини хабардор қилади.

*Агар ҳисоб-китобнинг 030-сатр кўрсаткичи салбий бўлса, мазкур сумма Солиқ кодексининг 274-моддасида белгиланган тартибда қайтариб олиниши ёки келгуси тўловлар ҳисобга олиш учун қолдириши мумкин.					
ҚҚС салбий суммасини қайтариш талаб этилади		ҚҚС салбий суммасини келгуси тўловлар учун ҳисобга олиш талаб этилади		(керакли катакка "1" белгиси қўйилади)	
Қайтариш талаб этиладиган солиқ суммаси	0,00	сўм	солиқ даври	йил	ойи
Қайтариш (қоплаш) тартиби	Умумбелгиланган		Тезлаштирилган	(керакли катакка "1" белгиси қўйилади)	

Солиқ кодексининг 274-моддасида белгиланган тартибда қайтариб олиниши ёки келгуси тўловлар учун ҳисобга олишга қолдириши мумкин.

Қўшилган қиймат солиғининг салбий суммасини келгуси тўловларга ҳисобга олиш учун қолдириш истаги бўлса, 1 рақами қўйилади.

*Агар ҳисоб-китобнинг 030-сатр кўрсаткичи салбий бўлса, мазкур сумма Солиқ кодексининг 274-моддасида белгиланган тартибда қайтариб олиниши ёки келгуси тўловлар ҳисобга олиш учун қолдириши мумкин.					
ҚҚС салбий суммасини қайтариш талаб этилади		ҚҚС салбий суммасини келгуси тўловлар учун ҳисобга олиш талаб этилади		(керакли катакка "1" белгиси қўйилади)	
Қайтариш талаб этиладиган солиқ суммаси	0,00	сўм	солиқ даври	йил	ойи
Қайтариш (қоплаш) тартиби	Умумбелгиланган		Тезлаштирилган	(керакли катакка "1" белгиси қўйилади)	

Қўшилган қиймат солиғининг салбий суммасини қайтариб олиш учун тегишли иловаларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 14 августдаги 489-сон қарорнинг 1-иловасига мувофиқ тўлдирилиши талаб қилинади.

Шунингдек ушбу иловаларни тўлдириш жараёнида катаклар тўлиқлиги талаб қилинади. Яъни бўш катаклар мавжуд бўлган тақдирда "0" рақами билан тўлдирилиши лозим.

Ҳисобот шаклининг сариқ рангли катаклари дастур томонидан автоматик тарзда ҳисоблаб чиқарилади.

Солиқ тўловчилар ҳисобот шаклининг кўк рангли катаklarига тегишли маълумотларни қайд этиши керак бўлади.

Ҳисобот шакллари тўлдиришда шаклларнинг пастки қисмида қайд этилган изоҳларга эътибор берган ҳолда маълумотларни қайд этиш лозим.

1. Қўшилган қиймат солиғи ҳисоб-китоби.

ҚҚС ҳисоб-китоби кўрсаткичлари унинг иловалари орқали **тўлиқ автоматик равишда шаклланади**. Хусусан:

- 010-сатрда солиқ даврида ҳисобга олинган ҚҚС суммаси;
- 020-сатрда солиқ давридаги товарларни (*хизматларни*) реализация қилиш айланмаси бўйича ҚҚС суммаси;
- 030-сатрда жорий солиқ даври учун бюджетга тўлашга (*камайишга*) ҳисобланиши лозим бўлган ҚҚС суммаси шаклланади.

2. Ҳисобварақ-фактуралар реестрлари автоматик шаклланади.

2.1. “Харид қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар реестри”.

ҚҚС ҳисоб-китобининг 4-иловаси 1-жадвал “Харид қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар (ҳисобварақ-фактура ўрнини босадиган ҳужжатлар) Реестри” (кейинги ўринларда “Сотиб олиш реестри” деб юритилади) деб номланади.

Мазкур реестр Солиқ кодексининг 37-бобида белгиланган тартибда ҳисобга олиниши лозим бўлган ҚҚС суммасини аниқлаш мақсадида солиқ даврида товар етказиб берувчилар томонидан қўшилган қиймат солиғини киритган ҳолда тақдим этилган ҳисобварақ-фактуралар асосида **автоматик шаклланади**.

ҚҚС ҳисоб-китобининг 4-иловаси 1-жадвал “Харид қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар (ҳисобварақ-фактура ўрнини босадиган ҳужжатлар) Реестри” **икки томонлама тасдиқланган электрон ҳисобварақ фактуралар**, божхона юк декларациясининг кўрсаткичлари ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 22 сентябрдаги 595-сон қарорига асосан **ҚҚС гувоҳномаси мавжуд бўлмаган, вақтинча тўхтатилган ёки бекор қилинган** даврдаги ҳисобга олинмаган ҳисобварақ-фактуралар асосида автоматик шаклланади.

Солиқ кодексининг 266¹-моддаси иккинчи қисмига асосан гувоҳноманинг амал қилиши тўхтатиб турилганлиги муносабати билан ҳисобга олиш учун қабул қилинмаган, ҳақиқатда олинган товарлар (хизматлар) бўйича тўланган (тўланиши лозим бўлган) солиқ суммаси гувоҳноманинг амал қилиши қайта тикланган тақдирда, гувоҳноманинг амал қилиши тўхтатиб турилган санадан эътиборан солиқ тўловчида ва унинг харидорларида ҳисобга олинади (тузатилади).

Бунда ушбу ЭҲФларга тузатувчи ЭҲФ шакллантириш керак бўлади.

Шунингдек, савдо терминаллари (корпоратив карта) орқали олинган товарлар учун тақдим қилинган чекларнинг махсус кодларини **my.soliq.uz** сайтидан рўйхатдан ўтказиш орқали “Сотиб олиш реестри”да автоматик шакллантириш имкони мавжуд.

Мисол учун: “Афросиёб” корхонаси 2023 йилнинг январь ойида жами 89,3 млн сўмлик (шу жумладан, ҚҚС 10,7 млн. сўм) товарлар (хизматлар) харид қилди.

Юқорида келтирилган мисол бўйича харид қилинган маҳсулотлар ҚҚС ҳисоботининг 4-иловаси 1-жадвали ва реестрида қуйидагича автоматик шаклланади.

Харид қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар (ҳисобварақ-фактура ўрнини босадиган ҳужжатлар) РЕЕСТРИ									
Т/р	Етказиб берувчи номи	Етказиб берувчининг СТИРи	Ҳисобварақ-фактура		Етказиб бериш қиймати (ҚҚСиз)	ҚҚС суммаси	Шундан, ҳисобга олинмайдиган товарлар (хизматлар)		
			Рақами	Санаси			Қиймати (ҚҚСиз)	ҚҚС суммаси	ҚҚС суммасини ҳисобга олинмаслик бўйича изоҳи 1. Гувоҳнома ҳолати актив эмас 2. Контрагент гувоҳнома ҳолати актив эмас 3. Ҳисобга олинган ЭҲФларга солиқ органлари томонидан тузатиш киритилган 4. Нопижорат ва бюджет ташиқлотлари томонидан ўз зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш доирасида
ЖАМИ									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	"ООО АGROTAMINAT" FX	300000000	1	30.01.2023	89 285 714,30	10 714 285,72			

Қўшилган қиймат солиғи ҳисоботининг 4-иловаси 1-жадвали

Харид қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар
(ҳисобварақ-фактура ўрнини босадиган ҳужжатлар)
РЕЕСТРИ *

1-жадвал

Т/р	Етказиб берувчи номи	Етказиб берувчининг СТИРи **	Ҳисобварақ-фактура рақами	Ҳисобварақ-фактура санаси	Етказиб бериш қиймати (ҚҚСиз) ***	ҚҚС суммаси	Шундан, ҳисобга олинмайдиган товарлар (хизматлар)		
							Қиймати (ҚҚСиз)	ҚҚС суммаси	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Йил бошидан солиқ даври бошига қадар жами						0,00	0,00		
Солиқ даври бўйича жами			x	x	89 285 714,30	10 714 285,72			
шундан			x	x	x	x			
Ҳисобга олинган ЭҲФлар бўйича			x	x	89 285 714,30	10 714 285,72			
Гувоҳнома ҳолати бўйича ҳисобга олинмаган ЭҲФлар бўйича			x	x	0,00	0,00			
Йил бошидан жами						89 285 714,30	10 714 285,72		

ҚҚС ҳисоб-китоби 4-иловасининг 1-жадвали "Йил бошидан жами" сатрининг 6 ва 7-устунлари маълумотларига асосан ҳисоб-китоб 3-иловасининг 011-сатрида **автоматик равишда шаклланади.**

ҚҚС ҳисоб-китоби 4-иловасининг 1-жадвали Шундан, ҳисобга олинмайдиган товарлар (хизматлар) 8 ва 9-устунларига ушбу ҳисобот шакли 3-илова 1101-1112-сатрларида кўрсатилган ҳолатлардан ташқари ҳисобга олинмайдиган солиқ суммаси киритилади.

2.2. "Реализация қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар реестри".

ҚҚС ҳисоб-китобининг 4-иловаси 2-жадвали "Реализация қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар (ҳисобварақ-фактура ўрнини босадиган ҳужжатлар) Реестри" деб номланади.

Мазкур реестр Солиқ кодексининг 32-бобида белгиланган тартибда солиқ даврида товарларни (хизматларни) реализация қилиш бўйича тақдим этилган ҳисобварақ-фактуралар асосида **автоматик шаклланади.**

ҚҚС ҳисоб-китобининг 4-иловаси 2-жадвали "Реализация қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар (ҳисобварақ-фактура ўрнини босадиган ҳужжатлар) Реестри" сотиб олувчига юборилган электрон ҳисоб-варақ фактуралар (бир томонлама электрон ҳисоб-варақ фактуралар), божхона юк декларациясининг, онлайн назорат касса машиналар кўрсаткичлари ҳамда маркетплейс орқали амалга оширилган реализация маълумотлари асосида **автоматик шаклланади.**

Онлайн назорат касса машиналари (онлайн-НКМ) ўрнатилган ва маркетплейс орқали реализация қилинган товарлари (хизматлари) мавжуд солиқ тўловчилар учун:

ҚҚСнинг ҳисоб-китоби 4-илоvasи 2-жадвали (Реализация қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар (ҳисобварақ-фактура ўрнини босадиган ҳужжатлар) реестри)нинг 6-,7-устунларида нақд пулда ва (ёки) банк пластик карталари ҳамда маркетплейс орқали амалга оширилган ҳисоб-китоблар онлайн-НКМ ва маркетплейс маълумотларига асосан автомат шаклланади.

Эслатма!

Ҳисоботдаги реализация қилинган товарлар суммаси онлайн-НКМ маълумотлари бўйича йиғилганлиги сабабли онлайн-НКМ бўйича нақд пулда ва (ёки) банк пластик карталари орқали амалга оширилган ҳисоб-китоблар учун бир томонлама ЭҲФ шакллантирилмайди.

Товар айланма корпоратив карта бўйича икки томонлама ЭҲФ шакллантириш натижасида сотиш суммаси икки марта кўпайган ҳолда камайишга бир томонлама ЭҲФ шакллантириш орқали жами реализация қилиш айланмасини тўғрилаш лозим.

Мисол: “Афросиёб” корхонаси 2023 йилнинг январь ойида:

- “Favvoga” МЧЖга ҚҚС билан 115 млн. сўмлик;
- экспортга ҚҚСнинг нолли ставкасини қўллаган ҳолда 50 млн. сўмлик;
- нақд пулга жами ҚҚС билан 23 млн. сўмлик;
- банк пластик карточкалари орқали тўловларни қабул қилган ҳолда ҚҚС билан жами 46 млн. сўмлик товарларни реализация қилган.

Бундан ташқари, “Афросиёб” корхонаси ўзига тегишли бинонинг бир қисмини “Ноёб” МЧЖга ойига 11,5 млн. сўм (ҚҚС билан) тўлаш шарти билан ижарага берган. Ижарага бериш шартномасига асосан ижарага олувчининг зиммасига ўзи фойдаланган коммунал хизматлар учун тўловларни ҳам қоплаб бериш юклатилган.

Январь ойи якуни билан “Афросиёб” корхонаси “Ноёб” МЧЖга жами 13,8 млн. сўмга (ҚҚС билан) ҳисобварақ-фактура тақдим қилди. Шундан, 2,3 млн сўми (ҚҚС билан) “Ноёб” МЧЖ томонидан фойдаланилган коммунал тўловлар учун қоплаб бериладиган харажатлардир.

Юқорида келтирилган мисол бўйича реализация қилинган товарлар (хизматлар) ҚҚС ҳисоботининг 4-илоvasи 2-жадвали ва реестрида қуйидагича автоматик шаклланади.

Реализация қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар (ҳисобварақ-фактура ўрнини босадиган ҳужжатлар) РЕЕСТРИ									
Т/р	Сотиб олувчининг номи	Сотиб олувчининг СТИРи	Ҳисобварақ-фактура		Етказиб бериш қиймати (ҚҚСсиз)	ҚҚС суммаси	ҚҚС билан қиймати	Шу жумладан, қоплаб бериладиган харажатлар	
			Рақами	Санаси				Қиймати (ҚҚСсиз)	ҚҚС суммаси
ЖАМИ					222 000 000,00	25 800 000,00	247 800 000,00	2 000 000,00	300 000,00
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	"Fawora" МЧЖ	300000001	1	15.01.2021	100 000 000,00	15 000 000,00	115 000 000,00		
2	"Ноб" МЧЖ	300000002	2	18.01.2021	12 000 000,00	1 800 000,00	13 800 000,00	2 000 000,00	300 000,00
3	Божхона	200794867	13258	20.01.2021	50 000 000,00	0,00	50 000 000,00		
4	нақт пул		3	31.01.2021	20 000 000,00	3 000 000,00	23 000 000,00		
5	тўлов терминал		4	31.01.2021	40 000 000,00	6 000 000,00	46 000 000,00		

Реализация қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар (ҳисобварақ-фактура ўрнини босадиган ҳужжатлар) РЕЕСТРИ									
№	Сотиб олувчининг номи	Сотиб олувчининг СТИРи	Ҳисобварақ-фактура рақами	Ҳисобварақ-фактура санаси	Етказиб бериш қиймати (ҚҚСсиз)	ҚҚС суммаси	ҚҚС билан қиймати*	Шу жумладан, қоплаб бериладиган харажатлар	
								Қиймати (ҚҚСсиз)	ҚҚС суммаси
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Солиқ даври бўйича жами		х	х	х	222 000 000,00	25 800 000,00	247 800 000,00	2 000 000,00	300 000,00

Солиқ даврида товарларни (хизматларни) реализация қилиш бўйича жами айланма суммаси ҚҚС ҳисоб-китобининг 4-иловаси 2-жадвали "Солиқ даври бўйича жами" сатрида **автоматик кўрсатилади**.

2.3. Воситачилик (топшириқ) шартномалари бўйича операцияларни ҳисоб-китобнинг 4-иловаси 3-жадвалида автоматик шаклланиш тартиби.

ҚҚС ҳисоб-китобининг 4-иловаси 3-жадвалида фақат воситачилик (топшириқ) шартномалари асосида операцияларни амалга оширувчи солиқ тўловчилар томонидан шакллантирилган уч томонлама электрон ҳисоб-варақ фактуралар ҳисобига **автоматик шаклланади**.

Воситачилик (топшириқ) шартномалари асосида реализация қилинган товарлар (хизматлар) бўйича ҳисобварақ-фактуралар РЕЕСТРИ *									
Т/р	Комитент номи	Комитент СТИР	Ҳисобварақ-фактура рақами	Ҳисобварақ-фактура санаси	Учинчи шахс номи	Учинчи шахс СТИР	Етказиб бериш қиймати (ҚҚСсиз)	ҚҚС суммаси	ҚҚС билан қиймати
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Солиқ даври бўйича жами		х	х	х	х	х			

* Мазкур илова воситачилик (топшириқ) шартномалари асосида фаолият кўрсатаётган солиқ тўловчилар томонидан тўлдирилади. Илова сатрларида шундай шартномалар асосида тақдим этилган ҳисобварақ-фактуралар бўйича маълумотлар киритилади.

Воситачи (ишончли шахс) комитентнинг (топшириқ берувчининг) товарларини (хизматларини) реализация қилганда комитентдан (топшириқ берувчидан) қабул қилиб олган товарлар (хизматларни) Сотиб олиш реестрида кўрсатмайди.

Воситачи (ишончли шахс) комитент (топшириқ берувчи) учун товарлар (хизматлар) харид қилганда етказиб берувчидан қабул қилиб олган товарларни (хизматларни) Сотиб олиш реестрида кўрсатмайди.

3. Ҳисоб-китобнинг 1-иловасини тўлдириш тартиби.

ҚҚС ҳисоб-китобининг 1-иловаси **солиқ даврида** амалга оширилган товарларни (хизматларни) реализация қилиш айланмалари бўйича тўлдирилади.

Бунда мазкур илова 3-устунининг:

- 010-Солиқ давридаги товарларни (хизматларни) реализация қилиш айланмалари 4-иловаси 2-жадвал орқали тегишли ҳисоб-китоблар бўйича **автоматик шаклланади**;

- 0108-сатри “Бозор қийматидан паст нарҳда реализация қилинган товарларнинг (хизматларнинг) бозор қиймати ва ҚҚС киритилмаган ҳолда реализация қилиш нархи ўртасидаги ижобий фарқ суммаси” бўйича **“Бозор нархидан паст нарҳда реализация”** бир томонлама ЭҲФ шакллантирилади;

Хисобварақ-фактура тури
Тур
Стандарт

Хисобварақ-фактура
Рақами
Сана
10.05.2021

Шартнома
Рақами
Сана

Ишончнома
Йўқ Ҳа

Бир томонлама ҳисобварақ-фактура
Йўқ Ҳа

Тур
Жисмоний шахсга
Жисмоний шахсга
Хизматлар экспорти (Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида)
Хизматлар импорти
Давлат сирига боғлиқ реализация
Молиявий хизматлар
Бозор нархидан паст нарҳда реализация
Божхона нархидан паст нарҳда реализация
Хизматлар экспорти (Ўзбекистон Республикаси ҳудудида)

Товар чиқарувчи
СТИР / ЖШШИР
ФИШ

- 0109-сатри “Товарларни импорт қилишда ҚҚС тўлаш мақсадида товарларнинг боғхона қиймати ва ҚҚС киритилмаган ҳолда реализация қилиш нархи ўртасидаги ижобий фарқ суммаси” бўйича **“Боғхона нархидан паст нарҳда реализация”** бир томонлама ЭҲФ шакллантирилади;

Хисобварақ-фактура тури
Тур
Стандарт

Хисобварақ-фактура
Рақами
Сана
10.05.2021

Шартнома
Рақами
Сана

Ишончнома
Йўқ Ҳа

Бир томонлама ҳисобварақ-фактура
Йўқ Ҳа

Тур
Жисмоний шахсга
Жисмоний шахсга
Хизматлар экспорти (Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида)
Хизматлар импорти
Давлат сирига боғлиқ реализация
Молиявий хизматлар
Бозор нархидан паст нарҳда реализация
Божхона нархидан паст нарҳда реализация
Хизматлар экспорти (Ўзбекистон Республикаси ҳудудида)

Товар чиқарувчи
СТИР / ЖШШИР
ФИШ

- 0110-сатрида **20 фоизлик ставка** бўйича (2019 йил 1 октябрга қадар) тақдим этилган ҳисобварақ-фактуралар бўйича солиқ солинадиган базага киритилган тузатиш суммаси;

- 0111-сатрида **15 фоизлик ставка** бўйича тақдим этилган ҳисобварақ-фактуралар бўйича солиқ солинадиган базага киритилган тузатиш суммаси;

- 020-сатрида **Ўзбекистон Республикаси ҳудуди реализация қилиш жойи** деб эътироф этилмайдиган хизматларни кўрсатиш бўйича айланма қиймати кўрсатилади.

Солиқ кодексининг 266-моддасига асосан Ўзбекистон Республикаси ҳудуди реализация қилиш жойи деб эътироф этилмайдиган хизматларни кўрсатувчи якка тартибдаги тадбиркорлар ва Ўзбекистон Республикасининг юридик шахслар белгиланган тартибда ҳақиқатда олинган товарлар бўйича тўланган (тўланиши лозим бўлган) солиқ суммасини ҳисобга олиш ҳуқуқига эга. Мазкур хизматни амлага оширган солиқ тўловчилар томонидан **“Хизматлар экспорти (Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқари)”** бир томонлама ЭҲФ шакллантирилади.

1-иловининг 4-устунидаги ҚҚС суммаси кўрсатиладиган сатрлар 3-устундаги суммадан келиб чиққан ҳолда **12 фоизлик** ставкадан келиб чиқиб **автоматик равишда ҳисоблаб чиқарилади.**

4. Ҳисоб-китобнинг 2-иловасини тўлдириш тартиби.

ҚҚС ҳисоб-китобининг 2-иловасида солиқ давридаги ҚҚСдан озод қилинган ҳамда ноль даражали ставка бўйича ҚҚС солинадиган айланмалар кўрсатилади.

Ушбу илованинг солиқ солинмайдиган товарларни (хизматлар) реализация қилиш айланмалари ЭҲФ, онлайн-НКТ, маркетплейс орқали реализация қилинган товарлар (хизматлар) шакллантириш жараёнининг ўзида ҚҚС бўйича фойдаланаётган имтиёزلарини танлаш орқали автоматик шаклланади.

Солиқ кодексининг 36-бобига асосан ноль даражали ставка бўйича солиқ солинадиган товарлар (хизматлар) реализациясининг жами қиймати мазкур илованинг 040-сатрида қайд қилинади.

5. Ҳисоб-китобнинг 3-иловасини тўлдириш тартиби.

ҚҚС ҳисоб-китобининг 3-иловасида ҳисобга олинадиган ҚҚС суммаси аниқланади.

ҚҚС ҳисоб-китобининг фақат 3-иловаси йил бошидан ўсиб боровчи яқун билан тўлдирилади.

Қўшилган қиймат солиғининг 3-иловаси 010-сатрида харид қилинган товарлар (хизматлар) бўйича тўланган қўшилган қиймат солиғи суммаси мазкур илованинг 0111 ва 012-сатрлари маълумотларидан **автоматик шаклланади**.

011 (0111 ва 0112) сатрлари маълумотлари ҚҚС ҳисоботи 4-иловасининг 1-жадвалнинг “Йил бошидан жами” сатри маълумотларидан шаклланади.

012-сатр маълумотлари ҚҚС ҳисоботи 5-иловасининг “Жами” сатрининг 9 ва 10-устунлари маълумотларидан шаклланади.

Ҳисобга олиш учун қабул қилинадиган қўшилган қиймат солиғи суммаси **мутаносиб усулда** солиқ тўловчининг товарларни (хизматларни) реализация қилиш бўйича айланмаларидан (6-илованинг 0201-0204-сатрлари) келиб чиқиб 3-илованинг 0201-0204-сатрларида ҳисобланади.

Агар солиқ тўловчи **алоҳида-алоҳида** ҳисоб юритса, солиқ солинадиган объектлар бўйича ҳисобга олинадиган ҚҚС суммасини 0301-0304-сатрларда кўрсатади.

Солиқ даври яқуни билан ҳисобга олинадиган ҚҚС суммаси 3-илованинг 040-сатрида шаклланади.

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 266, 267, 269, 270 ва 271-моддаларига асосан ҳисобга олинадиган ва ҳисобга олинмайдиган қўшилган қиймат солиғи суммасига тузатишлар киритилган тақдирда, бу тўғрисидаги ёзувлар 3-илованинг 012, 0121, 0122 ҳамда 1101-1111-сатрларида мазкур ҳисоботнинг 5-иловаси орқали **автомат** шакллантирилади.

Шу билан бирга, 3-илова 1112-сатрида Солиқ кодексининг 266-моддасига асосан божхонада тўланмаган солиқлар **автоматик** ҳисобдан чиқарилади.

Жорий календарь йилда ўтган календарь йилда экспорт қилинган товарлар учун келиб тушган тушум 3-илованинг 060 ва 070-сатрларида кўрсатилади.

Аввалги календарь йилда валюта тушуми тўлиқ келиб тушмаганлиги сабабли ҳисобга олинмаган ҚҚС суммаси 3-илованинг 090-сатрига киритилганда, 100-сатрда ҳисобга қабул қилиниши лозим бўлган ҚҚС суммаси **автоматик** равишда аниқланади.

6. ҚҚС суммасига тузатиш киритиш 5-иловасининг тўлдириш тартиби.

ҚҚС ҳисоб-китобининг **5-иловаси 1-жадвали** “Солиқ тўловчи бўлмаган шахс солиқ тўловчи сифатида махсус рўйхатга олиш ҳисобига қўйилганда (солиқ тўлашдан озод этиш бекор қилинганда) ва ўтган календарь йилда импорт қилинган товарларни олиб кириш чоғида тўлов кечиктирилганлиги сабабли тўланмаган сумманинг ҳисобот даврида божхона органига тўланган қисмини ҳисобга олинадиган ҳамда илгари ҳисобга олинмаган (Солиқ кодексининг 269-270-моддаларида назарда тутилган ҳолларда) ҚҚС суммасини ҳисобга олиш Реестри” деб номланади.

Солиқ кодексининг 266-моддаси 8-қисми мувофиқ 470¹-моддасида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, солиқ тўловчи бўлмаган шахс солиқ тўловчи сифатида ушбу Кодекснинг 237-моддасига мувофиқ махсус рўйхатга олиш ҳисобига қўйилганда, шунингдек солиқ тўлашдан озод этиш бекор қилинган тақдирда солиқ тўловчи махсус рўйхатга олиш ҳисобига қўйиш (озод қилишни бекор қилиш) санасида ўз балансида мавжуд бўлган товар-моддий захиралар қолдиқларининг ва узоқ муддатли активларнинг баланс қийматида ҳисобга олинган солиқ суммасини ушбу модданинг биринчи қисмида белгиланган шартларга риоя этилган тақдирда, ҳисобга олиш ҳуқуқига эга.

Шунингдек, ўтган календарь йилда импорт қилинган товарларни олиб кириш чоғида тўлов кечиктирилганлиги сабабли тўланмаган сумманинг ҳисобот даврида божхона органига тўланган қисмини ҳисобга олинадиган ҚҚС суммасини ҳисобга олиш ҳуқуқига эга.

5-илова 1-жадвалининг 7-8-устунлари сўнги ўн икки ой ичида олинган, солиқ тўловчида уни рўйхатдан ўтказиш ҳисобига қўйиш (*озод этишни бекор қилиш*) санасида товар-моддий захиралар қолдиғига мавжуд бўлган товарлар (*хизматларнинг*) ҳисоб-варақ фактуралар (*БЮДлар*) бўйича тўлдирилади.

Шунингдек, 9-ва 10-устунлари Солиқ кодексининг 266-моддаси 9-қисмидан келиб чиққан ҳолда тўлдирилади.

Мазкур қўлланманинг 6-бобига мувофиқ ҚҚС тўловчиси бўлмаган шахс солиқ тўловчи сифатида махсус рўйхатга олиш ҳисобига қўйилганда, шунингдек солиқ тўлашдан озод этиш бекор қилинган тақдирда рўйхатдан ўтказиш ҳисобига қўйилган санадан олдинги сўнги ўн икки ой ичида олинган, солиқ тўловчида уни рўйхатдан ўтказиш ҳисобига қўйиш (*озод этишни бекор қилиш*) санасида мавжуд бўлган товар-моддий захиралар қолдиғига тўғри келадиган товарларнинг (*хизматларнинг*) ҳақиқий қиймати бўйича ҳисобга олинадиган ҚҚС суммасини 3-илованинг 012-сатрида ўсиб борувчи якун билан **автоматик** акс эттирилади.

ҚҚС ҳисоб-китобининг 5-илоvasи 1-жадвали реестри қуйидагича шакллантирилади:

my3.soliq.uz сайтидан “Барча хизматлар бўлими” “ҚҚС суммасига тузатиш киритиш” танланади ва қуйидаги лавҳадаги амаллар бажарилади:

1.

Электрон солиқ хизматлари | 1198 | Қолл –марказ | Ўзбекча

Бош саҳифа | Портал янгиликлари | **Барча хизматлар** | ДСҚ сайти | Техник қўллаб-қувватлаш

Барча хизматлар

Юридик шахслар учун

- Шахсий кабинет
- Хизматлар >

Жисмоний шахслар учун

- Шахсий кабинет
- Хизматлар >

Якка тартибдаги тадбиркорлар учун

- Шахсий кабинет
- Хизматлар >

Солиқ ҳисоби

- Солиқ тўловчи ЮШнинг рўйхат маълумотлари (профиль) ва уларнинг ўзгариши тўғрисида маълумотлар тақдим этиш
- Солиқ тўловчи ЖШнинг рўйхат маълумотлари (профиль) ва уларнинг ўзгариши тўғрисида маълумотлар тақдим этиш
- ҚҚС суммасига тузатиш киритиш**
- Ташкилот филиаллари реестрини шакллантириш
- Корпоратив карталар чекларини рўйхатдан ўтказиш
- Ёлланма ишчиларни ҳисобга қўйиш
- Ўз-ўзини банд қилган фуқароларни ҳисобга қўйиш

2.

Электрон солиқ хизматлари | 1198 | Қолл –марказ | Ўзбекча

Бош саҳифа | Ҳисобот юбориш | Солиқларни тўлаш | **Хизматлар** | Солиштирма далолатномалар | Хабарлар

ҚҚС суммасига тузатиш киритиш

ҚҚС суммасини ҳисобга олиш

→ 5-илова 1-жадвали учун

ҚҚС суммасини ҳисобдан чиқариш

Жами 3 | Жуьжат ЭҲФ

Т/Р	Тузатиш амалга оширилган ҳужжат	ЭҲФ/БЮД ID	ЭҲФ/БЮД рақами	Расмийлаштирилган сана	Ўтказиш баҳоси	ҚҚС (Ставка, %)	ҚҚС (Сумма)	Ўтказиш баҳоси ҚҚС билан	Тузатиш амалга оширилган сана	Изоҳ
1	БЮД	03014/20.04.2022/000643	000643	20.04.2022	39 177 176 013,3	15	5 876 576 402,0	45 053 752 415,3	20.01.2023	ҳисобга олинган
2	ЭҲФ	63591573б407аб41с3сбба12	03014	20.04.2022	39 177 176 013,3	15	5 876 576 402,0	45 053 752 415,3	20.01.2023	ҳисобдан чиқарилган
3	БЮД	03014/20.04.2022/000643	000643	20.04.2022	39 177 176 013,3	15	5 876 576 402,0	45 053 752 415,3	20.01.2023	ҳисобга олинган

* Ихтиёрий сатр устига босилганда тузатиш киритилган товарлар кесмидаги маълумотлар шаклланади.

3.

Ҳисобга олиниши лозим бўлган ЭҲФ ёки БЮД(пострақами/санаси/БЮДрақами) ID рақами киритилади, кейин эса ҳисобга олиниши лозим бўлган қолдиқ қийматлар киритилади:

← Орқага қайтиш | Ҳисоб фактура ЭҲФ | Ҳисобдан чиқариш мақсади | Сақлаш

ЭҲФ/БЮД маълумотларингиз

ЭҲФ/БЮД ID рақами

Ҳужжат санаси | Ҳужжат рақами

ҚҚС тўловчининг рўйхатдан ўтган рақами

ЭҲФ/БЮД маълумотларингиз

СТИР/ЖШШИР | Корхона номи

ҚҚС тўловчининг рўйхатдан ўтган рақами

ҚҚС тўловидан узилиши коэффициенти (бутун занжир бўйича) 0.25

тузатиш киритилиши лозим бўлган сана

№	МХИК ва маҳсулот ёки хизмат номи	Маҳсулот ёки хизматга изоҳ	Ўлчов бирлиги	Сони	Нархи	Етказиш баҳоси	ҚҚС (Ставка,%)	ҚҚС (Сумма)	Етказиш баҳоси ҚҚС билан
1 Ўчириш	6452ece3-2ba7-4edb-95b5-ae2c81da2320								
2 Ўчириш	69b7601b-e69b-40ed-9baf-d7fd874e86fe								
3 Ўчириш	4a949b79-7a93-4971-979d-2bf08f4986ca								

[Рўйхатни юклаб олиш](#)

ҚҚС ҳисоб-китобининг 5-илоvasи 2-жадвали “Ҳисобга олиш учун қабул қилинган ҚҚС суммасини Солиқ кодексининг 266-267-269-271-моддаларига асосан ҳисобдан чиқариш Реестри” деб номланади.

ҚҚС ҳисоб-китобининг 5-илоvasи 2-жадвали реестри қуйидагича шакллантирилади:

му3.soliq.uz сайтидан “Барча хизматлар бўлими” “ҚҚС суммасига тузатиш киритиш” танланади ва қуйидаги лавҳадаги амаллар бажарилади:

1.

Электрон солиқ хизматлари | 1198 | Колл-марказ | Ўзбекча | 🔍 | ☰

Бош саҳифа | Портал янгиликлари | **Барча хизматлар** | ДСҚ сайти | Техник қўллаб-қувватлаш

Барча хизматлар

Бош саҳифа - Барча хизматлар

Юридик шахслар учун

- [Шахсий кабинет](#)
- [Хизматлар >](#)

Жисмоний шахслар учун

- [Шахсий кабинет](#)
- [Хизматлар >](#)

Якка тартибдаги тадбиркорлар учун

- [Шахсий кабинет](#)
- [Хизматлар >](#)

Солиқ ҳисоби

- Солиқ тўловчи ЮШнинг рўйхат маълумотлари (профиль) ва уларнинг ўзгариши тўғрисида маълумотлар тақдим этиш
- Солиқ тўловчи ЖШнинг рўйхат маълумотлари (профиль) ва уларнинг ўзгариши тўғрисида маълумотлар тақдим этиш
- ҚҚС суммасига тузатиш киритиш**
- Ташкилот филиаллари реестрини шакллантириш
- Корпоратив карталар чекларини рўйхатдан ўтказиш
- Ёлланма ишчиларни ҳисобга қўйиш
- Ўз-ўзини банд қилган фуқароларни ҳисобга қўйиш

2.

Электрон солиқ хизматлари | 1198 Колл-марказ | Ўзбекистон

Бош саҳифа | Ҳисобот юбориш | Солиқларни тўлаш | Хизматлар | Солиштирма далолатномалар | Хабарлар

ҚҚС суммасига тузатиш киритиш

5-илова 2-жадвал учун

ҚҚС суммасини ҳисобга олиш
ҚҚС суммасини ҳисобдан чиқариш

Жами: | Жузжат:

Т/Р	Тузатиш амалга оширилган хужжат	ЭХФ/БЮД ID	ЭХФ/БЮД рақами	Расмийлаштирилган сана	Етказиш баҳоси	ҚҚС (Ставка, %)	ҚҚС (Сумма)	Етказиш баҳоси ҚҚС билан	Тузатиш амалга оширилган сана	Изоҳ
1	БЮД	03014/20.04.2022/000643	000643	20.04.2022	39 177 176 013,3	15	5 876 576 402,0	45 053 752 415,3	20.01.2023	ҳисобга олинган
2	ЭХФ	63591573b407ab41c3ee6a12	03014	20.04.2022	39 177 176 013,3	15	5 876 576 402,0	45 053 752 415,3	20.01.2023	ҳисобдан чиқарилган
3	БЮД	03014/20.04.2022/000643	000643	20.04.2022	39 177 176 013,3	15	5 876 576 402,0	45 053 752 415,3	20.01.2023	ҳисобга олинган

* Ихтиёрий сатр устига босилганда тузатиш киритилган товарлар кесмидаги маълумотлар шаклланади.

3.

Ҳисобдан чиқарилиши лозим бўлган ЭХФ ёки БЮД(пострақами/санаси/БЮДрақами) ID рақами киритилади, кейин эса ҳисобдан чиқарилиши лозим бўлган қолдиқ қийматлар киритилади:

Орқага қайтиш | Ҳисоб фактура ЭХФ | Ҳисобдан чиқариш мақсади | Сақлаш

ЭХФ/БЮД маълумотларингиз

ЭХФ/БЮД ID рақам:

Хужжат санаси: | Хужжат рақами:

ҚҚС тўловчининг рўйхатдан ўтган рақами:

ҚҚС тўловдан узлиши коэффициенти (Бутун занжир бўйича):

Тузатиш киритилиши лозим бўлган сана:

№	МХИК ва маҳсулот ёки хизмат номи	Маҳсулот ёки хизматга изоҳ	Ўлчов Бирлиги	Сони	Нархи	Етказиш баҳоси	ҚҚС (Ставка,%)	ҚҚС (Сумма)	Етказиш баҳоси ҚҚС билан
1 Учиршиш	6452ece3-2ba7-4edb-95b5-ae2c81da2320								
2 Учиршиш	69b7601b-e59b-40ed-9baf-47fd874e86fe								
3 Учиршиш	4a949b79-7a93-4971-979d-2bf08f4986ca								

Рўйхатни юклаб олиш

7. Ҳисоб-китобнинг 6-илласи маълумотларининг шаклланиши.

ҚҚС ҳисоб-китобининг 6-илласи маълумотлари солиқ тўловчи томонидан тақдим этилган ҚҚС ҳисоботлари маълумотларидан келиб чиқиб, автоматик равишда ҳисоблаб чиқарилади (товарларни экспорт қилувчилардан ташқари).

ҚҚС ҳисоб-китоби 6-илласи 01041 ва 01042-сатрларида **фақатгина жорий календарь йилда экспортга реализация қилинган товарлар** бўйича тушумлар кўрсатилади.

Агар товарларни экспортга жўнатиш ва жўнатилган товар учун валюта тушуми турли чет эл валютасида амалга оширилса, 01041 ва 01042-сатрлардаги барча чет эл валютаси юкни жўнатиш амалга оширилган санадаги Марказий банк белгиланган курс бўйича миллий валютада қайта ҳисобланади.

Ўтган йилда экспортга реализация қилинган товарлар учун жорий календарь йилда келиб тушган тушум 3-иловада 5-илова орқали кўрсатилади.